

SİVİL HAVA ARAÇLARI ÜÇÜNCÜ ŞAHIS MALİ MESULİYET SİGORTASININ TİCARİ OLARAK TEMİN EDİLEMİYEN KISMININ DEVLET GARANTİSİ İLE KARŞILANMASI HAKKINDA KANUN

Kanun Numarası : 4911
Kabul Tarihi : 26.06.2003
Yayımlandığı R. Gazete : Tarih: 09/07/2003 Sayı: 25163
Yayımlandığı Düstur : Tertip: ... Cilt:.... Sayfa:.....

Amaç

Madde 1- Bu Kanunun amacı, Türk Sivil Hava Aracı Siciline kayıtlı hava araçlarının terör eylemlerine, savaş haline ve bunlara bağlı risklere maruz kalmaları durumunda üçüncü şahısların uğrayacağı zararları teminat altına alan sigortanın, uluslararası sivil havacılık ve havalimanı otoritelerince yeterli görülen asgarî sınırının, uluslararası sigorta piyasalarından ticarî olarak temin edilemeyen kısmının 31.12.2005 tarihine kadar vuku bulacak olaylar için 6 ncı madde hükmü saklı kalmak üzere Devlet garantisi verilmesi suretiyle karşılanmasını sağlamaktır.

Kapsam

Madde 2- Bu Kanun, 1 inci maddede belirtilen Devlet garantisinin geçerli olduğu durumlara, Devlet garantisi verilen şahıslara, Devlet garantisine ilişkin üst sınıra, süreye, istisnalara, bedele ve bu bedelin yatırılacağı hesaba ilişkin usul ve esasları kapsar.

Tanımlar

Madde 3- Bu Kanunda geçen;

a) Bakan: Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanı,
b) Müsteşarlık: Hazine Müsteşarlığını,
c) Terör eylemleri, savaş hali ve bunlara bağlı riskler: Uluslararası sigorta ve reasürans piyasalarında verilen savaş teminatı kapsamında, sigorta edilen riskleri,
d) Üçüncü şahıs: Hava aracının dışında bulunan şahısları,
e) Sivil hava araçları üçüncü şahıs malî mesuliyet sigortası: Sivil hava aracının veya sivil hava aracından düşen parçaların, üçüncü şahısların ölümüne, yaralanmasına ve mal veya eşyalarının zarar görmesine sebebiyet vermesi hallerini teminat altına alan sigortayı,
f) Yer hizmet kuruluşları: 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu hükümlerine uygun olarak havaalanlarında yer hizmeti vermek üzere çalışma ruhsatı alan özel hukuk tüzel kişiliği statüsündeki kuruluşları,
g) İkram kuruluşları: 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu hükümlerine uygun olarak havaalanlarında ikram hizmeti vermek üzere çalışma ruhsatı alan özel hukuk tüzel kişiliği statüsündeki kuruluşları,

- h) Terminal işleticileri: Havaalanlarındaki yolcu terminallerini işletmekten sorumlu kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişileri,
- i) Yerleşik servis sağlayıcıları: Havaalanlarında havayolu taşıyıcılarına hizmet sunan kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişileri,
- j) Ücretli yolcu: Uluslararası anlaşmalara istinaden geçerli bir bileti olan ve havayolu taşıyıcısının ücret tarifesinde yer alan ücreti ödeyen yolcuyu,
- k) Ücretsiz yolcu: Uluslararası anlaşmalara istinaden geçerli bir bileti olan ve havayolu taşıyıcısının ücret tarifesinde yer alan ücretten muaf olan yolcuyu,
- l) Sub-charter: Uluslararası anlaşmalara istinaden uçak, mürettebat, bakım ve sigorta kapsamında kısa süreli olarak kiralanan uçakları,
- m) Wet-lease: Kiraya verenin işletme ruhsatı kapsamında işletilen hava aracının kira anlaşmasını,
- n) Her bir olayda kullanılabilir senelik toplam limit: Devlet garantisinin verilmeye başlandığı tarihten itibaren bir yıl içinde meydana gelecek olaylar sonucu uğranılan toplam zarar için verilen Devlet garantisinin her bir olay ve her bir yıl itibarıyla üst sınırını,
- o) Hesap: Hazine Müsteşarlığı adına, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde oluşturulan Sivil Hava Araçları Üçüncü Şahıs Malî Mesuliyet Devlet Garantisi Hesabını,
- İfade eder.

Devlet garantisinin kapsamı

Madde 4- 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu kapsamında işletme ruhsatına sahip ticarî hava taşıma işletmeleri adına işletilen ve bunların işlettiği hava araçlarının iç ve dış hat seferlerini kapsayan tüm uçuşlarının veya geçici süre ile yurt dışında sub-charter ve wet-lease olarak uçuşuna müsaade edilen Türk Sivil Hava Aracı Siciline kayıtlı hava araçlarının Ulaştırma Bakanlığında onay alınmış olan bölgelerdeki tüm uçuşlarının ya da Türkiye Cumhuriyeti hudutları dahilindeki havaalanlarında, yer hizmet kuruluşları, ikram kuruluşları ve terminal işleticileri gibi yerleşik servis sağlayıcılarının faaliyetleri de dahil olmak üzere havaalanı hizmetlerinin kullanılması suretiyle gerçekleştirilen; terör eylemleri ile söz konusu hava araçlarının ve yer hizmet kuruluşlarının maruz kalacağı savaş hali ve bunlara bağlı riskler dolayısıyla üçüncü şahısların uğrayacağı zararlar Devlet garantisi kapsamındadır.

Devlet garantisi kapsamında olup da terör eylemlerine, savaş haline ve bunlara bağlı risklere maruz kalan hava aracının gövde hasarı, yolcu ve personelinin maruz kalacağı zararlar, üçüncü şahısların uğradığı kâr kaybı ve kira kaybı zararları ile diğer dolaylı zararlar ve Ulaştırma Bakanlığında yalnızca ön izin almış olan ticarî hava taşıma işletmelerine ait hava araçlarının üçüncü şahıslara verdiği zararlar Devlet garantisi kapsamı dışındadır. Ancak, yurt dışından tescile esas işlemlerin yapılması için geçici tescil veya uçuşa elverişlilik belgeleri ile yurda getirilen bir hava aracının sebep olabileceği zararlar, bahse konu seferi kapsamak ve bir defaya mahsus olmak üzere Devlet garantisi kapsamındadır.

Devlet garantisinin üst sınırı

Madde 5- Devlet garantisinin her bir Türk ticarî hava taşıma işletmesi ve Türkiye Cumhuriyeti hudutları dahilindeki havaalanlarında yerleşik her bir servis sağlayıcısı için ayrı ayrı olmak üzere, her bir olayda kullanılabilir senelik toplam limit esasına göre belirlenen üst sınırı 1.5 milyar ABD Dolarıdır. Bu sınırın, Devlet garantisinin verilmeye başlandığı tarih itibarıyla bir yıl içinde herhangi bir zamanda aşılması halinde, aşan kısım için Devlet garantisi verilmez.

Devlet garantisinin üst sınırını aşmamak kaydıyla, Türk ticarî hava taşıma işletmelerinin ve Türkiye Cumhuriyeti hudutları dahilindeki havaalanlarında yerleşik servis sağlayıcılarının her biri için verilen Devlet garantisi, Ulaştırma Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Bakan tarafından belirlenir.

Devlet garantisinin durdurulması

Madde 6- Devlet garantisinin, terör eylemlerini, savaş halini ve bunlara bağlı diğer riskleri teminat altına alan sigortanın ticarî olarak temin edilebilir hale gelmesi durumunda veya gerekli görülen diğer hallerde durdurulmasına ve durdurma sonrası tekrar başlatılmasına veya Devlet garantisi verilmesinden tümüyle vazgeçilmesine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Devlet garantisi bedeli

Madde 7- Türk Sivil Hava Aracı Siciline kayıtlı hava araçlarıyla ücretli ve ücretsiz olarak seyahat eden yolcuların ve havaalanlarında yerleşik servis sağlayıcılarının ödeyeceği Devlet garantisi bedeli, Ulaştırma Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle Bakan tarafından belirlenir veya değiştirilebilir. Devlet garantisi bedeli, katma değer vergisi hariç olmak üzere her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

6 ncı madde uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından Devlet garantisinin durdurulmasına veya Devlet garantisi verilmesinden tümüyle vazgeçilmesine karar verilmesi halinde Devlet garantisi bedeli alınmaz.

Hesap

Madde 8- Türk Sivil Hava Aracı Siciline kayıtlı hava araçlarının terör eylemlerine, savaş haline ve bunlara bağlı risklere maruz kalmaları durumunda üçüncü şahısların uğrayacağı zararların teminat altına alınması amacıyla, Müsteşarlık adına, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde Sivil Hava Araçları Üçüncü Şahıs Malî Mesuliyet Devlet Garantisi Hesabı oluşturulmuştur. Devlet garantisi bedeli, ait olduğu ay sonundan itibaren yirmibeş gün içinde bu Hesaba yatırılır. Söz konusu bedelin süresi içinde yatırılmaması halinde Devlet garantisi durdurulur ve Hesaba yatırılmayan Devlet garantisi bedeli, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

Hesabın ita amiri Bakandır.

Hesaptan, risk transferi ve gerekli görülen hizmetlerin alımı için ödeme yapılabilir.

Rizikonun gerçekleşmesi halinde ihtiyaç duyulacak nakit, öncelikle söz konusu Hesapta bulunan tutardan, yeterli olmaması halinde genel bütçeden karşılanır.

Devlet garantisi bedelinin tahsil edilmesi, süresi içinde ve gerçeğe uygun olarak Hesaba yatırılıp yatırılmadığının tespit edilmesi, Hesaptan yapılan ödemeler ve Hesapla ilgili iş ve işlemlere ilişkin denetim Ulaştırma Bakanlığı ve Müsteşarlık tarafından müştereken yapılır.

Hesap, Bakanlar Kurulunca Devlet garantisi verilmesinden tümüyle vazgeçilmesine karar verilmesi halinde, Bakanlar Kurulu kararı ile tasfiye edilir ve Hesapta kalan tutar genel bütçeye gelir kaydedilir.

Yönetmelik

Madde 9- 8 inci madde uyarınca oluşturulan Hesabın idaresi, Devlet garantisi bedelinin tahsil edilmesi, toplanan kaynakların nemalandırılması, bu Kanun kapsamındaki ödemelerin yapılması, risk transferi için yapılabilecek ödemeler ve gerekli görülen hizmetlerin ve hizmet bedelinin belirlenmesi, rizikonun gerçekleşmesi halinde uğranılan zararın beyan ve tespiti ve Hesabın tasfiye sürecine girmesi halinde, tasfiyeye ilişkin usul ve esaslar, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde Ulaştırma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Müsteşarlık tarafından müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

Yürürlük

Madde 10- Bu Kanunun 8 inci maddesi yayımı tarihinden üç ay sonra, diğer maddeleri ise yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 11- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.